

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/2125

KARAR NO : 2011/591

DAVACI : Yılmaz Karadeniz'i temsilen Eğitimciler Birliği Sendikası
(Eğitim-Bir-SEN)

VEKİLİ : Av. Kadriye Canyurt
GMK Bulvarı S.Daniş Tunalıgil Sok. No:3/13
Maltepe Çankaya/ANKARA

DAVALI : Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı - ANKARA

VEKİLİ : Av.Aysun Sivrikaya (aynı yerde)

DAVANIN ÖZETİ : Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapan davacının, Farsça'dan aldığı dil belgesinin kabul edilmemesi nedeniyle 2009 dönemi doçentlik başvurusunun iptaline ilişkin 06/05/2010 gün ve 2807 sayılı davalı idare işleminin; müvekkil sendika üyesinin akademik çalışmalarının literatürünün Farsça kaynaklardan oluştuğu ve yönetmelikte dil konusunda başkaca bir şartta öngörülmediği halde; doçentlik başvurusunun Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından reddedilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı, çalışma sahasının tarih olduğu, çalıştığı saha olan İran'daki Türk Hakimiyeti ve Türk Boyları ile ilgili ana kaynaklar ve arşiv kaynaklarının çoğunluğunun Farsça olduğu, bu saha ile ilgili batı dillerinde yazılan kaynakların Farsça kaynaklardan yararlanılarak yazılan ikinci el kaynak olduğu, ayrıca davalı idarece doçentlik başvurularının Farsça vb. dillerden kabul edildiği, bu durum Anayasa'nın 10.maddesinde ifadesini bulan eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğu iddia edilerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Davacı Farsça'dan almış olduğu 2007 tarihli Kamu Personeli Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavının Doçentlik yabancı dil sınavında geçerli sayılmamasına ilişkin Üniversitelerarası Kurul'un 24.01.2008 tarih ve 1108 sayılı işleminin iptali talebiyle açılan davada Ankara 16.İdare Mahkemesinin E:2008/299, K:2008/1130 sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği, davacının süresi içerisinde temyiz-karar düzeltme taleplerinde bulunmayarak kararın kesinleştiği, açılan bu davada kesin hüküm bulunduğu, öncelikle kesin hüküm nedeniyle davanın reddi gerektiği, esasa ilişkin olarak ise 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 24.maddesinde yabancı dil sınavının adayın bilim dalı ile ilgili olmaması koşulu aranacağı belirtilmiş, bilim alanı bir yabancı dil ile ilgili olanların ise bu sınavı başka bir yabancı dilden vermek zorunda olduklarının açıkça kurala bağlandığı, bu kuralla kanun koyucunun öğretim üyelerinin en az bir yabancı dili çok iyi derecede bilmeleri esasını benimsediği, mesleğin dışında bir yabancı dil bilinmesinin amaçlandığı, 2547 sayılı Kanunun 11.maddesine göre ise Doçentlik Sınavlarını düzenlemek ve ilgili yönetmelik gereğince doçent adaylarının yayın ve araştırmalarının değerlendirilmesi ve doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etmek Üniversitelerarası Kurul'a verildiği, idarece tesis edilen işlemin yerinde olduğu ileri sürülerek yasal dayanaktan yoksun davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 5. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Dava, Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Eğitimi

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/2125

KARAR NO : 2011/591

Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapan davacının, Farsça'dan aldığı dil belgesinin kabul edilmemesi nedeniyle 2009 dönemi doçentlik başvurusunun iptaline ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 11. maddesinin (b) bendinin 6. fıkrasında; "Doçentlik sınavlarını düzenlemek ve ilgili yönetmelik gereğince doçent adaylarının yayın ve araştırmalarının değerlendirilmesi ve doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etmek ve jürileri seçmek" Üniversitelerarası Kurulun görevleri arasında sayılmış, 24. maddesinde; "a) Doçentlik sınavı, Üniversitelerarası Kurulca yılda iki kere yapılır.

Aşağıdaki şartları haiz adaylar, Üniversitelerarası Kurulun tespit edeceği tarihe kadar, Üniversitelerarası Kurula gerekli belge ve yayınlar ile birlikte başlıca bilim dalı ile uzmanlık ve araştırma konularını da bildirerek başvururlar.

b) Doçentlik sınavına başvurabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

1) Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora veya tıpta uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak.

2) Üniversitelerarası Kurulun her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirteceği görüş çerçevesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak." hükmü getirilmiş, aynı maddenin (b) bendinin 3 nolu alt bendinde 28.06.2000 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4584 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle " Üniversitelerarası Kurulca merkezi sistemle hazırlanacak (fen, sağlık, sosyal bilimler) yabancı dil imtihanını başarmış olmak" şartı aranmakta iken anılan hükümde 18.06.2008 tarih ve 5772 sayılı Yasa ile değişiklik yapılmış buna göre madde metni; "Yükseköğretim Kurulunun belirlediği kıstaslar çerçevesinde yapılan merkezi yabancı dil sınavında başarılı olmak. Bu sınavın, adayın bilim dalı ile ilgili olması şartı aranmaz. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanlar bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek zorundadırlar." şeklini almış, aynı maddenin son fıkrasında ise; "Doçentlik sınavına ilişkin esas ve usuller, Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan yürürlükten kaldırılan Doçentlik Sınav Yönetmeliği'nin Yabancı Dil Koşulu başlıklı 5. maddesi; "Yabancı dil koşulunun sağlanması için adayların İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinin birinden Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı'na (ÜDS) girmeleri gerekir. ÜDS, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler olmak üzere üç ayrı alanda ve merkezi olarak yapılır. Bu Yönetmeliğin 3. maddesinde belirtilen temel alanların hangisinde doçentlik sınavına başvurulacaksa, ÜDS'ye o alanda girmek zorunludur... Yabancı dil koşulunun sağlanması için ÜDS'den yüz üzerinden en az altmış beş puan alınması gerekir. Uluslararası düzeyde veya Türkiye'de merkezi olarak yapılan yabancı dil sınavlarının ÜDS'ye eşdeğerlik durumları Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenir. Yukarıda belirtilenlerden başka dillerde yabancı dil sınavı açılması Üniversitelerarası Kurul Kararı ile olur. Bu dillerde Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı'na (KPDS) girilmesi ve bu sınavdan 100 üzerinden en az altmış beş puan alınması gerekir. Bilim/sanat alanı belli bir dille ilgili olanlar, yabancı dil sınavına başka bir dilde girmek zorundadırlar" hükmünü içermekte iken 31 Ocak 2009 tarih ve 27127 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Doçentlik Sınav Yönetmeliği'nin "Başvuru zamanı ve şartları"

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/2125
KARAR NO : 2011/591

başlıklı 4.maddesinin 2.bendinde; Doçentlik başvurusu için; a) Bir anabilim veya bilim dalında Türkiye'de doktora, sanatta yeterlik veya tıpta uzmanlık yapmış ya da yurt dışında yapılmış olan doktora, sanatta yeterlik veya tıpta uzmanlık öğreniminin ilgisine göre Üniversitelerarası Kurul veya Sağlık Bakanlığı tarafından bir anabilim veya bilim dalı ile ilişkilendirilerek denkliğinin kabul edilmiş olması, b) Merkezi yabancı dil sınavında başarılı olunması, c) Doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik unvanı iktisap edildikten sonra, doçentlik başvurusunda bulunulacak olan anabilim dalında özgün bilimsel yayın ve çalışmaların yapılmış olması şarttır." hükmü, 4.bendinde **"Doçentlik başvurusunda bulunabilmek için adayın Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında dört yıllık lisans programında yabancı dil olarak öğretilen, kendi alanında akademik bakımdan ilerlemesini sağlayan ve uluslararası geçerliliği bulunan dillerden birini bildiğini, ÖSYM tarafından yapılan merkezi yabancı dil seviye belirleme sınavından en az altmış beş puan alarak, belgelemesi gerekir. Anabilim veya bilim dalı belli bir dille ilgili olanlar, bu sınavı başka bir yabancı dilde vermekle yükümlüdürler."** hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Tarih bölümü mezunu olup 1996 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalında Yüksek Lisansını tamamlayan ve aynı üniversitenin açmış olduğu Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalında Doktorasını tamamlayan davacının 2007 yılında Farsçadan girmiş olduğu Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı sonuç belgesi ile Genel Türk Tarihi Anabilim Dalında doçentlik sınavına katılmak üzere başvurduğu, Üniversitelerarası Yabancı Dil Komisyonununca durumunun değerlendirilerek adayın yaptığı çalışmalar ve araştırmalar için Farsça Dilinin yeterli olmadığı Üniversitelerarası Kurulca uluslararası genel bilim platformu olarak kullanılan dillerden birinde başarılı olmasının gerekli olacağı görüşünün belirtilmesi üzerine Üniversitelerarası Kurulun 09.12.2009 tarihli toplantısında davacının başvuruda bulunduğu bilim dalının özelliği dikkate alınarak doçentlik sınavına müracaat etmek için Farsçadan vermiş olduğu sınavın kabul edilmemesine karar verilerek, 06.05.2010 gün ve 2801 sayılı Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı işlemiyle başvurusunun iptal edilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan Doçentlik Sınav Yönetmeliğine göre Türkiye'de Yükseköğretim kurumlarında dört yıllık lisans programında yabancı dil olarak öğretilen, kendi alanında akademik bakımdan ilerlemesini sağlayan ve uluslararası geçerliliği bulunan dillerden birini bildiğini ÖSYM tarafından yapılan merkezi yabancı dil seviye belirleme sınavından en az altmışbeş puan alarak belgeleyenlerin doçentlik başvurusunda bulunulacağı, davacının ise ÖSYM tarafından 2007 yılında yapılan Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavına (KPDS) Farsça'dan girdiği ve (71) puan aldığı, 2010 yılında da aynı dilden (74) puan aldığı, Farsça'nın KPDS sınavında geçerli bir yabancı dil olduğu anlaşılmıştır.

Olayda davacının Doçentlik sınavına Genel Türk Tarihi Anabilim Dalından ve Farsça yabancı dilinden yaptığı başvurunun söz konusu dilin başvurduğu alanda akademik bakımdan yaptığı çalışmalar için yararlı olduğu ancak yeterli olmadığı ve (İngilizce, Fransızca, Almanca) uluslararası geçerliliği bulunan dillerden olmadığından bilim dalının özelliği dikkate alınarak kabul edilmemişse de; yukarıda metni yazılı bulunan Yönetmelikte uluslararası geçerliliği bulunan dillerin sayma yoluyla sınırlanmadığı, nitekim 31.1.2009

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/2125

KARAR NO : 2011/591

tarihinde yürürlüğe konulan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan 01.09.2000 tarihli Yönetmelik Doçentlik sınavında yabancı dil koşulunun sağlanması için adayın İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden birinden yabancı dil sınavına girme şartı aranırken bu şart yürürlükteki yönetmelikle ortadan kaldırıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, Doçentlik Sınav Yönetmeliğine göre yabancı dil koşulunu Kamu Personeli Yabancı Dil Sınavından (Farsçadan) yeterli puan almak suretiyle sağlayan davacının doçentlik başvurusunun kabul edilmesi gerekirken başvurunun iptaline yönelik işlemde mevzuata uyarlık bulunmamıştır.

Öte yandan yürürlükten kaldırılan 01.09.2000 tarihli Yönetmelik döneminde yabancı dil koşulunun sağlanması için adayların İngilizce Fransızca ve Almanca dillerinden birinden Yabancı Dil Sınavına girmeleri gerektiğinin arandığı dönemde davacının Farsça ve bir kısım dillerden Doçentlik başvurularının kabul edildiğinin belirtilmesi üzerine Mahkememizin 11.11.2010 tarihli ara kararıyla sorulması üzerine gönderilen bilgi ve belgelere göre bir kısım Doçent adaylarının Farsça ve Rusça'dan Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından almış oldukları puanlar ile doçentlik bilim sınavına müracaatlarının kabul edildiği anlaşılmış olup bu yönüyle de davacının Farsça yabancı dilinden yapmış olduğu başvurunun kabul edilmemesine yönelik olarak tesis edilen işlemde Anayasa'da yer alan eşitlik ilkesine de uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 171,60 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 550,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin isteği halinde davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 12/05/2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ALİ ÇATAL
38462

Üye
LATİF ÇELİK
101796

Üye
HALİL YILDIRIM
101809

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u> :	
Başvurma Harcı	17,15 TL
Karar Harcı :	17,15 TL
Vekalet Harcı	2,75 TL
Y.D. Harcı :	28,15 TL
Posta gideri	106,60 TL
<hr/>	
TOPLAM :	171,60 TL

M.Y. 16/05/2011

